Van: Miriam [redacted]
Verzonden: dinsdag 8 maart 2022 13:25
Aan: Griffie Nijmegen <griffie@nijmegen.nl>
Onderwerp: Westermeerwijk en de MTB-route

Bijgaand zend ik U de brief gericht aan het college en de gemeenteraad. Wij horen graag hoe de brief behandeld gaat worden binnen de gemeente.

Het Gebruikersonderzoek en de Natuurtoets zijn te vinden aan de hand van de bijgaande linkjes.

Document Nijmegen - Rapportage gebruikersonderzoek Westermeerwijk - iBabs RIS (bestuurlijkeinformatie.nl)

www.gelderland.nl/Natuurtoets_MTBroutes_Nijmegen

Mede namens K. Huisman en R. Wintermans

Vriendelijke groet,

Miriam van der Mark
[redacted]

Nijmegen, 8 maart 2022

Aan het college van burgemeester en wethouders

en

Aan de gemeenteraad van de gemeente Nijmegen

Stand van zaken m.b.t. de mountainbikeroute in de Westermeerwijk

Graag melden wij ons weer bij U, de wandelaars in de Westermeerwijk. Een Nijmeegs bos waarin zonder informatie vooraf, zonder overleg vooraf, een mountainbikeroute is aangelegd. Zes kilometer lang, ruim één meter breed en tweeëndertig keer kruisend met wandelpaden, negen keer met een ruiterpad, totaal eenenveertig keer kruisend met de niet-mountainbikende bezoeker.

Inmiddels zijn wij een Gebruikersonderzoek, door de gemeente, en een Natuuronderzoek, van de provincie, verder. Daar staan we graag bij stil, U ook hopelijk. In de eerste plaats bij het Gebruikersonderzoek.

Bezoekers van de Westermeerwijk zijn bevraagd over twee thema 's, **overlast** en over hun **oordeel** over de route.

Gesteld wordt dat meer dan 70% van de bevraagden (bijna) nooit overlast ervaart en dat meer dan 70% van de bevraagden positief is over deze route. Dan lijkt het of er draagvlak is voor de route maar: TRAP ER NIET IN!

Wanneer je onderscheid maakt tussen de groep wandelaars en de groep mountainbikers dan ontstaat een heel ander beeld. Gaat het om overlast dan ervaart van de wandelaars 39% (met hond) resp. 31% (zonder hond) overlast. De hoogste mate van overlast gaat uit van de groep mountainbikers, zie onderzoek pag. 9. Van de groep van de mountainbikers ervaart slechts 6% overlast, in de lichtste mate.

100% Van de mountainbikers oordeelt positief over de route. Bingo. Ook hier een geheel ander beeld bij de wandelaars. Van de wandelaars met hond is 51% positief, van de wandelaars zonder hond is 55% positief. Iets meer dan de helft dus.

Door deze twee zo verschillende groepen op één hoop te gooien en dan te delen door twee ontstaat niet een waarachtig beeld van de ervaren overlast en de waardering van de route onder de bezoekers van de Westermeerwijk.

Voorts opvallend:

- De mountainbiker behoort tot een groep die van verder weg komt, van jongere leeftijd is en niet zo vaak de Westermeerwijk bezoekt. De wandelaar behoort tot de groep oudere, maar trouwe bezoekers van de Westermeerwijk. Woont dichtbij en gaat (bijna) dagelijks daar op bezoek. Die laatste groep ervaart de meeste overlast, nota bene in een natuurgebied.

- Door de stichting MTB Rijk van Nijmegen is veelvuldig beweerd dat er sprake is van ernstige overlast door loslopende honden. Tot en met “ernstige bijtincidenten” zo is ons meegedeeld. In het Gebruikersonderzoek wordt deze bewering in het geheel niet gestaafd. Mountainbikers ervaren vrijwel geen overlast, slechts 6% in de lichtste mate. Het tegendeel blijkt; wandelaars (met hond) ervaren de meeste overlast.

De conclusie kan zijn dat, zou dit onderzoek zijn verricht vóór de aanleg van de mountainbikeroute, er onvoldoende draagvlak is voor een mountainbikeroute. Bedenk daarbij dat de wandelaars die het bos hebben verlaten vanwege de aanwezigheid van de route uiteraard niet zijn bevraagd. Ook omwonenden zijn niet betrokken in het onderzoek. In die zin is er wel wat af te dingen op het onderzoek.

Na aandringen is recent ook het **Natuuronderzoek**, uitgevoerd in opdracht van de provincie Gelderland, beschikbaar gekomen. Doel van dit onderzoek is “het verschaffen van inzicht in het gebruik van de mountainbikeroutes met betrekking tot de Wet natuurbescherming (Wnb) en het Natuurnetwerk Nederland (NNN)”. Het onderzoek beslaat alle vier mountainbikeroutes waaronder die in de Westermeerwijk. In het onderzoek maakt de route die door de Westermeerwijk loopt onderdeel uit van de route Nijmegen. NB: Heumensoord, ook eigendom van de gemeente Nijmegen, maakt deel uit van de route Malden.

Het Natuuronderzoek spreekt helaas niet over de reeën, hazen en de wilde zwijnen die hun leefgebied hadden in de Westermeerwijk. Wij zien ze in elk geval niet meer, slechts héél sporadisch. Vorig jaar hing voor het eerst niet meer de waarschuwing van Reewild bij de toegangen van het bos met het verzoek om op te passen met de pasgeboren reekalfjes. Het laat zich wel raden waarom. Deze dieren hebben hun heil elders moeten zoeken. Het natuuronderzoek vindt plaats ruim één jaar na de ingebruikneming van de mtb-route. Dat heeft ongetwijfeld zijn tol al geëist. Zo is het is zeer waarschijnlijk dat het gebruik van de mtb-routes de afgelopen jaren heeft geleid tot verstoring van de broedbiotoop van roofvogels, blijkt uit het onderzoek. Iets wat nu niet meer goed vast te stellen is, omdat de nesten verlaten zijn.

De mtb-routes vormen een risico voor alle onderzochte diersoorten en vormen overtredingen van de Natuurbeschermingswet (Nbw) of dreigende overtredingen van de Nbw. Vooral voor bepaalde reptielen die zich graag opwarmen in de zon, lees paragraaf 7.2 maar eens. De mtb-paden zélf zijn leefgebieden voor reptielen. Dan ben je als zandhagedis of hazelworm een gemakkelijk slachtoffer. En bekijk dan ook de bijlage 7c. eens goed. Waarnemingen van het vliegend hert heel dicht bij de mtb-paden. In de Westermeerwijk, jawel. Dat rechtvaardigt de afsluiting van veel meer mtb-paden dan nu het geval is. Het broedseizoen van dit bedreigde beestje komt er immers weer aan.

Ook is bekeken wat de effecten zijn van de mtb-routes op het Gelders NatuurNetwerk (GNN). De conclusies met betrekking tot de verschillende landschap- en natuurbeheertypen, dat zijn er vier, is eensluidend: mountainbiken leidt door verstoring van fauna tot aantasting van de actuele en potentiële natuurwaarden. Ook noteerden wij dat mountainbiken de rust in een GNN-gebied kan aantasten. Pagina 65: De eerdere Natuurtoets van Fopma (2018) stelde dat door concentratie van mountainbiken op vier vaste routes, er in de rest van het bos minder gemountainbiket zou worden. De indruk is dat dit effect in de praktijk niet is opgetreden. Door de populariteit van de routes is het aantal mtb-ers op de stuwwal toegenomen, en wordt er waarschijnlijk ook in de rest

van het bos meer gemountainbiket. Als wandelaars in de Westermeerwijk, en overigens niet alleen daar, kunnen wij dat volmondig bevestigen.

Wat wij ook kunnen bevestigen, zoals uit het Natuuronderzoek naar voren komt: er wordt buiten de mtb-paden gefietst en er wordt ook, met name in de zomer, veelvuldig na zonsondergang in het bos gefietst. De bewoners van het bos wordt weinig rust gegund. En sommige soorten hebben die rust vanaf de schemer hard nodig. Denk aan de dassen (er is al een aanrijding geweest met een jonge das) en het vliegend hert.

En wat moet nu de conclusie zijn van deze onthutsende onderzoeksresultaten? Pak de samenvatting en conclusies erbij onder paragraaf 10. Alle onderzochte beschermde diersoorten ondervinden de potentieel negatieve effecten. Zandhagedis, hazelworm en vliegend hert ondervinden negatieve effecten. Ze worden door mountainbikers overreden en hun leefgebied wordt verstoord. Dat is in strijd met de bepalingen van de Wet Natuurbescherming.

Illegaal mountainbiken, in het donker, kan leiden tot het aanrijden van dassen.

Door het huidige gebruik van de mtb-paden worden verbodsbepalingen vanuit de Wnb ten aanzien van roofvogels niet overtreden. Hoe komt dat? De nesten zijn verlaten als gevolg van verstoring, waarschijnlijk door het mountainbiken, en daarom kun je nu geen overtreding meer constateren van de Wnb. Dat is pas een cynische constatering.

Wat is nu de remedie? Op enkele plaatsen de mtb-route verleggen… zo luidt de schamele aanbeveling. Een onderbouwing voor deze aanbeveling ontbreekt en is bijna lachwekkend. Voor reptielen is een mountainbikepad op zichzelf een leefgebied. Dus ga je nieuwe mountainbikepaden aanleggen?

Pak het rapport, lees ten aanzien van de verschillende diersoorten nog eens de Effectbepaling, Maatregelen om negatieve effecten te voorkomen of te mitigeren en Toetsing aan de Wet natuurbescherming. Vooral bij de effecten op reptielen en het vliegend hert valt het op: hoe belabberd het ook is gesteld met de soort als gevolg van het gebruik van de mtb-routes, die gaan NIET weg. Verleggen van de route, tijdelijk afsluiten van delen van de route, máár: Dan dient er een alternatieve mtb-route te zijn, paragrafen 7.3 en 8.3. Hoezo? In het belang van de bescherming van de mountainbiker? Die mag blijkbaar geen negatieve gevolgen ondervinden van de schade die toegebracht wordt aan de natuur als gevolg van het gebruik van de mtb-routes. Dat is toch een absurde conclusie ….

College van burgemeester en wethouders, leden van de gemeenteraad. U heeft toch wel gehoord van de effecten van klimaatverandering op de natuur, de afname van biodiversiteit. Hoe kwetsbaar de natuur is geworden, er is steeds minder van. Maak een einde aan het mountainbiken in het bos, geef de paden terug aan de oorspronkelijke bewoners. Dit kan gewoon niet meer.

De aanbevolen optie: weer gaan graven in het bos om de paden te verleggen, en waar dan precies en hoe? Weer een natuurscan voor deze aanleg, een nieuwe omgevingsvergunning? En wie gaat dat betalen, gaan er weer overheidssubsidiessubsidies naar de stichting MTB Rijk van Nijmegen? Mountainbiken is toch niet belangrijker dan de instandhouding en goed beheer van dit mooie stukje natuur.

Tot onze verrassing is gebleken dat de gemeente Nijmegen de Gebruikersovereenkomst met de stichting MTB Rijk van Nijmegen heeft opgezegd tegen 11 maart 2021, in afwachting van de uitkomsten van de “diverse onderzoeken”. Er ligt nu een zogenaamde Intentieverklaring- cq overeenkomst. Die overeenkomst regelt voornamelijk het beheer en onderhoud van de mtb-route. Kennelijk willen partijen een nieuwe Gebruikersovereenkomst sluiten nadat de uitkomsten van de onderzoeken bekend zijn. (De bewoordingen van de overeenkomst munten niet uit in duidelijkheid.) Echter, wel duidelijk overeengekomen: artikel 7 derde lid stelt dat op eerste verzoek van een der partijen deze Intentieverklaring kan worden beëindigd. Verstop U niet achter de provincie maar kom in actie.

Ons verzoek aan de gemeente Nijmegen: maak onmiddellijk gebruik van deze bevoegdheid en geef de mountainbikeroute terug aan de natuur.

Koester de Westermeerwijk en red onze wandelrust!

Wij zien uw reactie tegemoet.

M.J.M. van der Mark

K. Huisman

R. Wintermans